

Кафедра оперно-симфонічного диригування

Педагогічна практика

Освітній ступінь	бакалавр
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	«Диригування : Хорове диригування/Оперно-симфонічне диригування»
Статус	Обов'язкова
Форма контролю	<u>Залік</u>

Курс	3,4
Семестр	6,7

ECTS	3
Годин	90
Практичні заняття	34
Самостійні заняття	56

Інформація про викладача

ПІБ	Олексієнко А. О. викладач кафедри оперно-симфонічного диригування Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського
e-mail	Strelya1997@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Метою курсу педагогічної практики є виховання студентів як майбутніх педагогів, які володіють сучасною методикою викладання фахових дисциплін, продовжують кращі традиції музичної педагогіки. Педагогічна практика є складовою частиною комплексу професійно – орієнтованих дисциплін: диригування та методика роботи з симфонічним оркестром, читання симфонічних партитур, оркестровий клас.

Завдання курсу педагогічної практики є продовження всебічної музичної освіти на основі отриманих знань і навичок як бакалаврів музичного мистецтва, засвоєння наступних ступенів музичної освіти як «бакалавр», їх педагогічної складової. Завданнями навчання є:

- організувати науково-теоретичну підготовку студентів, шляхом цілеспрямованої роботи по всім предметам спеціального циклу, з подальшою реалізацією набутих знань під час проходження «Педагогічної практики»
- сформулювати у студента різноманітні педагогічні навички, та вміння співставляти, аналізувати та комбінувати їх у практичній педагогічній діяльності
- спрямувати увагу на глибоке вивчення особливостей роботи над компонентами оркестрової звучності.

- передати навички роботи над вивченням методичної літератури з питань диригентського мистецтва та її критичному осмисленню
- направити процес удосконалення системи практичної реалізації твору засобами мануальної техніки
- розвинути навички роботи з симфонічним репертуаром та його застосуванням в педагогічній діяльності
- навчити користуватися методами психологічної та педагогічної діагностики в рішенні професійних завдань та вести психолого-педагогічні спостереження
- забезпечити засвоєння студентами принципів методичного грамотного планування навчального процесу.

У РЕЗУЛЬТАТІ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ СТУДЕНТ ПОВИНЕН ОТРИМАТИ ТАКІ КОМПЕТЕНТНОСТІ:

Знати:

- - зміст програм ВНЗ III-IV рівнів акредитації: диригування та методика роботи з симфонічним оркестром, читання симфонічних партитур, оркестровий клас та виконавська практика
- основні закономірності мистецтва диригування
- специфіку репетиційної роботи та концертного виконавства
- сучасні досягнення в галузі симфонічного виконавства, педагогіки та музичної творчості
- репертуар та спеціальну літературу
- основи загальнотеоретичних дисциплін, що дозволяють вирішувати завдання навчально-методичного, творчого, науково-дослідницького та просвітницького характеру.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- навчитися визначати рівень музично-художніх та технічних здібностей студентів, засвоїти програмні вимоги підготовки «бакалаврів».
- професійно проводити урок з фаху з студентами різного рівня підготовки
- аналізувати симфонічні/оперні/балетні твори різних стилів, що виконуються відповідно до затвердженого репертуарного плану
- планувати навчальний процес в цілому та до кожного уроку окремо
- застосовувати в практичній діяльності знання, отримані з науково – методичної літератури, занять з фаху та методики роботи з оркестром, оркестрового, читання симфонічних партитур, творчих зустрічей з видатними майстрами музичного/диригентського мистецтва
- проводити концертні виступи студентів з наступним їх обговоренням
- забезпечити високий рівень естетичного та етичного виховання студентів як майбутніх майстрів мистецтв.

Перелік тем

МОДУЛЬ I. Змістовний модуль 1. Змістовий модуль 1.

Вивчення педагогічного репертуару –

рівень вимог I-II курсів ВНЗ III та IV рівнів акредитації.

Складання індивідуального робочого плану.

Тема 1. . Виявлення рівня професійної ерудиції та творчих уявлень студента

Тема 2. Вивчення педагогічного репертуару – рівень вимог I-II курсів ВНЗ III та IV рівнів акредитації.

Тема 3. Проведення студентом-практикантом уроку з диригування зі студентом молодших курсів під керівництвом педагога-консультанта.

Тема 4. Складання індивідуального робочого плану студента I-II курсів ВНЗ III та IV рівнів акредитації.

Тема 5. Засвоєння основних джерел методичної літератури за фахом.

Змістовий модуль 2.

Практичні заняття з учнем (клас оперно-симфонічного диригування). Практичні заняття з методики роботи з оркестром. Орієнтовний план аналізу виступу учня.

Тема 1. Відвідування уроків викладачів кафедри оперно-симфонічного диригування з метою спостереження і набуття досвіду.

Тема 2. Скласти орієнтовний план аналізу виступу учня. Вивчення основних джерел методичної літератури за фахом

Тема 3. Музично-виконавський та педагогічний аналіз творів для студентів III-VI курсів ВНЗ III та IV рівнів акредитації.

Тема 4. Робота над розвитком технічних можливостей студента з урахуванням рівня його попередньої підготовки та індивідуальних фізично-моторних якостей.

Тема 5. Розвиток здібностей та виявлення власної методики роботи з оркестром.

Форми та технології навчання

Дисципліна «Педагогічна практика» для студентів освітнього ступеню «Бакалавр» кафедри оперно-симфонічного диригування Академії, складається з практичних занять та частки годин для самостійної роботи та підготовки, а також включає контрольні заходи (залік).

Навчальні ресурси

Нотний матеріал відповідного навчально-методичного змісту, музикознавча та методична література за фахом представлені у вільному доступі в бібліотеці та читальній залі Академії, інтернет-ресурси. Репетиційні приміщення в навчальних аудиторіях, концертних залах Академії надається для проведення занять, репетицій та концертних виступів відповідно розкладу. За умови дистанційного навчання під час карантину або форс мажорних обставин, всі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали студенти можуть знаходити на сайті бібліотеки Академії <http://lib.knmau.com.ua>.

Методи контролю

1. Попередній контроль.

На перших етапах опрацювання програми, викладач виявляє рівень знань, умінь і навичок студентів-практикантів.

2. Поточний контроль.

Викладач здійснює постійний контроль під час практичних та самостійних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу, виявлення проблем та усунення недоліків,

3. Міжсеместровий та підсумковий контроль.

Залік у період сесії оцінює викладач, враховуючи професійний та творчий розвиток студентів з дисципліни «Педагогічна практика» освітнього ступеню «Бакалавр».

Система оцінювання

Семестри 1-2

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Практичні, самостійні	70
2.	Залік	30
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів:

A (90-100) – студент у повному обсязі опанував матеріал навчальної дисципліни, засвоїв основні критерії навчального матеріалу, досконало показав: вміння проводити урок диригування зі студентом, блискуче продемонстрував знання з пед. репертуару для оркестру ВНЗ. знання з теорії диригентського мистецтва, музичної педагогіки, методики роботи з оркестром, та надав звіт про педагогічну практику за відповідний період, що прийняв педагог-консультант.

B (82-89) – студент добре опанував матеріал навчальної дисципліни, засвоїв основні критерії навчального матеріалу, показав: вміння проводити урок диригування зі студентом, має знання з пед. репертуару для оркестру ВНЗ. теорії диригентського мистецтва, музичної педагогіки, методики роботи з оркестром, та надав звіт про педагогічну практику за відповідний період, що прийняв педагог-консультант.

C (74-81) – студент опанував матеріал навчальної дисципліни, засвоїв основні критерії навчального матеріалу, показав: вміння проводити урок диригування зі студентом, має не повні знання з пед. репертуару для оркестру ВНЗ. частково відповів на деякі запитання по теорії диригентського мистецтва та музичної педагогіки, методики роботи з оркестром, та надав звіт про педагогічну практику за відповідний період, що прийняв педагог-консультант.

D 64-73 – студент опанував матеріал курсу в обсязі 40–50%, не виявив зацікавленості заняттями, неякісно виконував практичні та теоретичні завдання, передбачені програмою, частково відповів на деякі запитання по теорії диригентського мистецтва та музичної педагогіки, методики роботи з оркестром, та надав звіт про педагогічну практику за відповідний період, що прийняв педагог-консультант.

E (60-63) – студент частково опанував матеріал курсу в обсязі 20–30%, не виявив зацікавленості заняттям передбаченими програмою навчальної дисципліни, не відповів на поставленні запитання по теорії диригентського мистецтва та музичної педагогіки, методики роботи з оркестром, та не надав звіт про педагогічну практику, яку не відвідував.

FХ (35 – 59) – студент не опанував матеріалу курсу, не виконав обов'язкових форм роботи, не розуміє основний зміст та завдання курсу.

F (0-34) – отримують студенти, які не відповідають жодному з вищезазначених критеріїв.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися студентам з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

Передбачається пасивна та активна участь у міжнародних, всеукраїнських майстер-класах, відвідуваннях культурно-мистецьких заходів, театрів, музеїв, мистецьких експозицій, виставок тощо.

Рекомендована література

1. Академія музичної еліти України: Історія та сучасність: До 90-річчя Національної

- музичної академії України ім. П. І. Чайковського/Автори - упорядники: А. Лашенко, О. Малозьомова, Т. Гусарчук. – К.: Музична Україна, 2004. – 560 с.
2. Бобер Л. Педагогічні принципи М. Колесси//Музика, 1983, № 3.
 3. Бобер Лариса, Юзюк Іван. Грані педагогічного таланту//Микола Колесса - диригент, педагог, композитор. – Львів, 1997
 4. Бондар В. І. Дидактика: ефективні технології навчання студентів. – К., 1996
 5. Веніамин Тольба. Портрет диригента та спомини сучасників (До 100-річчя до дня народження). - К., Ніжин, 2009р.
 6. Доронюк В. Д. Курс техніки диригування. – Івано-Франківськ, 2004
 7. Канерштейн М. Про методику навчання диригентів//Питання диригентської майстерності. – К.: Музична Україна, 1980
 8. Колесса М. Навчання студента-диригента в класі по спеціальності// Українська музика. – К.: Музична Україна, 1972
 9. Колесса М. Ф. Основи техніки диригування. – К.: Музична Україна, 1993
 10. Кофман Р. І. Виховання диригента: психологічні особливості. – К.: Музична Україна, 1986
 11. Лашенко А. П. Музичне виконавство на рубежі століть//Науковий вісник. Вип.. 18. – К., 2001
 12. Михайловский В. А. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник.– Харків: ХГУ, 1991. – 187 с
 13. Організація самостійної роботи студентів в умовах інтенсифікації навчання: Навчальний посібник / А. М. Алексюк, А. А. Аюрзанайн, П. І. Підкасистий, В. А. Козаков та ін. – К., 1993
 14. Тольба В. С. Проблеми виконавства// Питання диригентської майстерності. – К.: Музична Україна, 1980
 15. Тольба В. С. Статті. Спомини .К.: Муз. Укр., 1986. – 162 с.
 16. Хлебнікова О. В. Формування досвіду музично-виконавської діяльності у студентів вузів культури: Автореф. дис... канд. пед. наук. – К., 1998. – 24 с.
 17. Шип С. В. Музична форма від звуку до стилю: Навч. посібник. – К.: Заповіт, - 176 с.
 18. Якуб'як Я. Аналіз музичних творів: Музичні форми. – Ч. 1. – Тернопіль: Знання, 1999
 19. Watkins John - The Art of Conducting: The Definitive Guide To Music Conducting Skills, Terms and Techniques. - AUTHORHOUSE, 2007.
 20. Herman Scherchen with a foreword by Norman Del Mar - HANDBOOK OF CONDUCTING - Oxford University Press, 1990.
 21. Frank L. Battisti - On becoming a Conductor - Meredith Music Publications, 2007.
 22. Norman Lebrecht - The Maestro Myth: Great Conductors in Pursuit of Power - Carol Publishing Group, 1992.
 23. Charles Munch - I Am a conductor. - Greenwood Press, 1978.